

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. rugsėjo 2 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), Gedimino Sagačio ir Donato Šerno, susipažinusi su 2021 m. rugpjūčio 26 d. paduotu atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. gegužės 27 d. nutarties peržiūrėjimo, prašymu sustabdyti skundžiamų procesinių sprendimų vykdymą ir prašymu atleisti nuo žyminio mokesčio sumokėjimo,

nustatė:

Atsakovė padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. gegužės 27 d. nutarties, priimtos civilinėje byloje pagal ieškovės Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros ieškinį atsakovėms I. Š., I. Š., M. Š., UAB „Donelaičio namai“, Nacionalinei žemės tarnybai prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – NŽT) ir Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais, restitucijos taikymo, statybą leidžiančio dokumento panaikinimo ir neteisėtos statybos padarinių šalinimo, tretieji asmenys E. Š. ir Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos, peržiūrėjimo. Skundžiama nutartimi iš dalies pakeistas Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. rugsėjo 7 d. sprendimas, panaikintas NŽT Klaipėdos miesto ir Neringos skyriaus vedėjo 2013 m. gruodžio 10 d. įsakymas, 2014 m. sausio 14 d. įsakymai, pakeista sprendimo dalis, kuria reikalavimas pripažinti negaliojančiu leidimą rekonstruoti statinį patenkintas iš dalies, ir šis reikalavimas patenkintas visiškai, 2015 m. rugpjūčio 4 d. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos statytojai I. Š. išduotas leidimas rekonstruoti statinį statybos vietoje žemės sklype, esančiame (duomenys neskelbtini) (toliau – žemės sklypas), pripažintas negaliojančiu, pakeista sprendimo dalis, kuria statytoja I. Š. įpareigota atsakovės NŽT lėšomis atlikti priestato griovimo darbus, ir nustatyta, kad tokie darbai atliktini statytojos I. Š. ir atsakovės NŽT lėšomis, lygiomis dalimis, perskirstytos bylinėjimosi išlaidos, kita sprendimo dalis palikta nepakeista. Šiuo sprendimu, be kita ko, pripažintos negaliojančiomis 2014 m. sausio 17 d. valstybinės žemės sklypo pirkimo-pardavimo sutartis, kuriomis M. Š. ir I. Š. įgijo iš valstybės atitinkamai 411/1271 dalį ir 389/1271 dalis žemės sklypo, taikyta restitucija. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde argumentuojama, kad ieškovo pasirinktas ir pirmosios instancijos teismo pritaikytas gynybos būdas neapgina, o pažeidžia viešąjį interesą, valstybei sukuriamą blogesnę ekonominę padėtį. Ignoruota pareiga atsižvelgti ir atidžiai įvertinti visus viešuosius interesus, susijusius su ginčo santykiais. Atsakovės vertinimu, nepagrįsti pirmosios instancijos teismo argumentai, kad sudarant 2014 m. sausio 17 d. valstybinės žemės pirkimo-pardavimo sutartis buvo pažeisti visuomenės naudos, efektyvumo, racionalumo, viešosios teisės principai naudojant valstybės turtą (netinkamai taikytos teisės aktų nuostatos: Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 1 punktas, 6, 7 dalys, Naudojamų kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 260, nuostatos; Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnis). Taip pat nepagrįsta pirmosios instancijos teismo išvada, kad buvo pažeistos imperatyvios Žemės įstatymo 10 straipsnio 5 straipsnio 1 dalies, 6 dalies nuostatos, nes ne aukciono tvarka perleista didesnė dalis žemės sklypo ploto, nei buvo reikalinga atsakovėms nuosavybės teise turimoms patalpoms eksploatuoti pagal jų tiesioginę paskirtį. Dalį žemės sklypo, suformuoto prie statinių, aukciono tvarka parduoti draudžia teisės aktai, taigi ši teismo išvada pažeidžia Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 3 dalį, 20 straipsnio 5 dalies 3 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 2 d. nutarimo Nr. 692 „Dėl Naujų kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos“ nuostatas. Be to, įstatyme įtvirtintas draudimas dalinti pastatų eksploatavimui jau suformuotus žemės sklypus (Žemės įstatymo 40 straipsnio 6 dalies 1 punktas). Pirmosios instancijos teismas, atsakovės vertinimu, nepagrįstai įpareigojo statytoją per 3 mėnesius nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos NŽT lėšomis nugriauti priestatą. Apeliacinės instancijos teismas, panaikindamas 2013 m. gruodžio 10 d. ir 2014 m. sausio 14 d. įsakymus, atsakovės įsitikinimu, peržengė ne tik apeliacinių skundų, bet pirmosios instancijos teisme nagrinėto ginčo ribas, kurios apibrėžtos ieškovo patikslinto ieškinio dalyku. Pažeistos CPK 320 straipsnio 1, 2 dalių nuostatos. Apeliacinės instancijos teismas, panaikindamas pirmiau nurodytus įsakymus, taip pat pažeidė Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 30 straipsnio 1 dalies nuostatas, kurios nenumato galimybės nesant pareiškėjo pateikto prašymo atnaujinti praleistus terminus administraciniam aktui apskųsti, teismui imtis iniciatyvos ir šiuos terminus atnaujinti, nes tai prieštarauja jau suformuotai teismų praktikai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. spalio 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-211-701/2020). Atsakovės vertinimu, nepagrįstos apeliacinės instancijos teismo prielaidos dėl atsakovės I. Š. ir jos šeimos narių bei trečiojo asmens E. Š. neteisėtų veiksmų

einant pareigas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje ir VĮ Registrų centre bei įgyjant pastatus, esančius žemės sklype. Apeliacinės instancijos teismas, kaip nurodoma kasaciniame skunde, nepagrįstai įpareigojo NŽT lėšomis atlikti priestato griovimo darbus, nepagrįstai priskyrė jai kaltę Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 33 straipsnio 2 dalies prasme.

Teisėjų atrankos kolegija, susipažinusi su šiais kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinama [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų, t. y. nepagrindžiama, jog teismai netinkamai taikė ir pažeidė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir kad dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK](#) 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nenurodytas trečiasis asmuo E.Š.

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėjami prašymai stabdyti skundžiamų procesinių sprendimų vykdymą bei atleisti atsakovę nuo žyminio mokesčio sumokėjimo.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi [CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Virgilijus Grabinskas

Gediminas Sagatys

Donatas Šernas